

ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

Publikacja współfinansowana jest przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER).

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

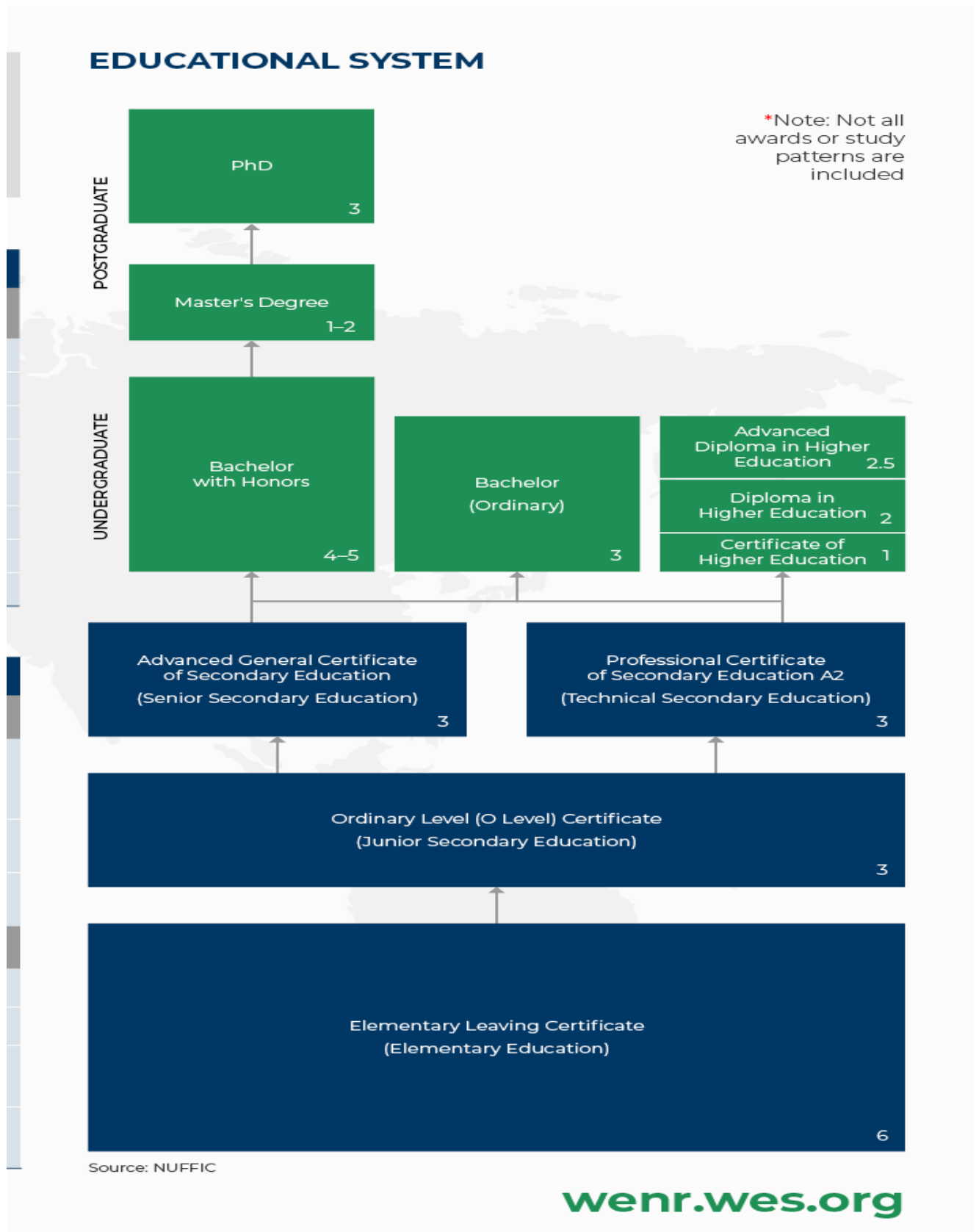
Spis treści

Spis treści	2
Schemat systemu edukacji Rwandy	3
Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych	4
Studia krótkie	4
Studia pierwszego stopnia	5
Studia drugiego stopnia	5
Studia trzeciego stopnia.....	6
Skala ocen	6
Listy uczelni.....	7
Tabela ewaluacyjna rwandyjskich dyplomów	8

Noty prawne

1. Opracowanie udostępnione jest na licencji [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International \(CC BY-NC-ND 4.0 International\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Rwandy

Źródło: <https://wenr.wes.org/wp-content/uploads/2019/10/WENR-1019-CP-Rwanda-1.png>

Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia i studiów jednolitych

Prawo do ubiegania się o przyjęcie na studia wyższe w Niemczech mają osoby, które posiadają jedno z poniższych świadectw:

- **Advanced General Certificate of Secondary Education (A2)**
- **Professional Certificate of Secondary Education (A2)**
- **TVET Certificate V**
- **National advanced certificate of technical education A2**
- **Professional certificate of secondary education level A2**

Wszystkie powyższe dokumenty dają dostęp do studiów prowadzonych zarówno przez politechniki jak i przez uniwersytety. Ostateczną decyzję o przyjęciu kandydata podejmuje bezpośrednio instytucja przyjmująca w oparciu o uzyskane wyniki. Ogólne warunki dotyczące przyjęcia na studia w Rwandzie określone są centralnie przez Higher Education Council w National Student Admission Policy, natomiast w przypadku indywidualnych kierunków uczelnia może wskazać dodatkowe wymagania.

Uzyskane w Rwandzie świadectwo, uprawniające do podejmowania studiów wyższych, podlega w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, właściwy w kwestii uznawalności świadectw: <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica>.

Studia krótkie

Studia krótkie kończą się uzyskaniem następujących dokumentów:

- **Certificate of Higher Education** – wydawany po ukończeniu 1 roku kształcenia (120 kredytów),
- **Diploma of Higher Education** – wydawany po ukończeniu 2 lat kształcenia (240 kredytów),
- **Advanced Diploma of Higher Education** – wydawany po ukończeniu 2,5 lat kształcenia (300 kredytów).

Dokumentami uprawniającymi do ubiegania się o przyjęcie na studia krótkie są Advanced General Certificate of Secondary Education (A2) oraz Professional Certificate of Secondary Education (A2).

Certificate of Higher Education oraz Diploma of Higher Education /Advanced Diploma of Higher Education nie mają swojego odpowiednika w polskim systemie edukacji i z tego względu nie podlegają w naszym kraju formalnemu uznaniu. Po przyjęciu kandydata na studia wyższe pierwszego stopnia polska uczelnia może jednak zaliczyć na ich poczet zajęcia zrealizowane w trakcie trwania ww. programów kształcenia. Zaliczenie zajęć następuje na zasadach określonych w regulaminie studiów.

Studia pierwszego stopnia

Podstawą przyjęcia na studia pierwszego stopnia w Rwandzie jest Advanced General Certificate of Secondary Education (A2) lub Professional Certificate of Secondary Education (A2). Wiele uczelni w procedurze rekrutacji stawia kandydatom dodatkowe kryteria, np. wymóg uzyskania w trakcie A level examination wysokiej średniej z danego przedmiotu, a także zdanie na określonym poziomie egzaminu z języka angielskiego.

Studia pierwszego stopnia w Rwandzie są bardzo zróżnicowane – zarówno jeśli chodzi o czas ich trwania, jak i o poziom uzyskiwanych w ich wyniku kwalifikacji. Dyplom nadający tytuł **Bachelor (Ordinary)** uzyskiwany jest z reguły po 3 latach studiów (minimum 360 kredytów), zaś dyplom nadający tytuł **Bachelor with Honours** uzyskiwany jest po ukończeniu 4-5-letniego programu studiów i obronie pracy (minimum 480 kredytów). Studia pierwszego stopnia na kierunku farmacja trwają 5 lat i kończą uzyskaniem dyplomu **Bachelor of Pharmacy Honours** (BPharm), zaś studia na kierunku medycyna i stomatologia trwają 6 lat i kończą uzyskaniem dyplomu **Bachelor of Medicine and Surgery Honours** (BMS) i **Bachelor of Dental Surgery Honours** (BDS).

Dokumentem uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia w Rwandzie jest dyplom **Bachelor with Honours**.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Rwandzie dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych.

Polski odpowiednik rwandyjskiego dyplomu, uzyskanego po ukończeniu studiów pierwszego stopnia, może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia drugiego stopnia

Prawo do wstępu na studia drugiego stopnia mają w Rwandzie posiadacze dyplomów **Bachelor with Honours**, legitymujący się dodatkowo dobrą znajomością języka angielskiego. Studia trwają od 1 do 2 lat (120-240 kredytów). Warunkiem ich ukończenia jest zwykle napisanie pracy dyplomowej lub realizacja projektu. Absolwentom nadawany jest tytuł **Master** w różnych dziedzinach, np. Master of Arts, Master of Science, Master of Business Administration. Dyplomy Master uprawniają do ubiegania się o przyjęcie na studia doktoranckie.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Rwandzie dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia, dający w tym kraju prawo ubiegania się o nadanie stopnia doktora, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub o nadanie stopnia doktora.

Polski odpowiednik rwandyjskiego dyplomu, uzyskanego po ukończeniu studiów drugiego stopnia lub studiów jednolitych, może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia trzeciego stopnia

Doktorat jest najwyższą kwalifikacją z zakresu szkolnictwa wyższego, jaką można uzyskać w Rwandzie. Warunkiem wstępu na studia doktoranckie jest posiadanie dyplomu Master. Studia doktoranckie trwają co najmniej 3 lata. W czasie ich trwania doktorant prowadzi pracę badawczą oraz przygotowuje rozprawę doktorską. Po jej obronie nadawany jest stopień **Doctor of Philosophy (PhD)**.

Polski odpowiednik rwandyjskiego stopnia naukowego może zostać ustalony w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Skala ocen

W Rwandzie funkcjonują następujące skale ocen:

w szkolnictwie średnim:

Skala literowa	Skala procentowa
A (6 punktów)	75-100 70-74
B (5 punktów)	65-69
C (4 punkty)	60-64
D (3 punkty)	55-59
E (2 punkty)	50-54
S (pomocnicza, 1 punkt)	0-49
F (0 punktów)	-

w szkolnictwie wyższym:

1) skala ocen stosowana w University of Rwanda:

Skala literowa	Skala procentowa	Skala punktowa	Klasyfikacja
A	80-100	5	First Class Honours
B+	70-79.99	4	Second Class Honours, Upper Division
B	60-69.99	3	Second Class Honours, Lower Division
C	50-59.99*	2	Third Class
F	0-49.99	0	-

* 50 procent to minimum wymagane do zaliczenia egzaminu i uzyskania dyplomu. Na kierunkach takich jak medycyna wymagane do zaliczenia minimum to 60 lub 70 procent.

2) skala ocen od 0 do 20, stosowana przez inne szkoły wyższe (np. National University of Rwanda), gdzie 20 jest oceną maksymalną, a 10 – minimalną.

Skala	Klasyfikacja
16-20	Very good
14-15	Good
12-13	Quite good
10-11	Pass

Listy uczelni

Listy uznanych w Rwandzie uczelni państwowych i prywatnych dostępne są na stronie Rady Szkolnictwa Wyższego (Higher Education Council) Ministerstwa Edukacji Rwandy:

<https://hec.gov.rw/index.php?id=86>

Tabela ewaluacyjna rwandyjskich dyplomów

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Certificate of Higher Education	Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Brak odpowiednika w polskim systemie edukacji
Diploma of Higher Education		
Advanced Diploma of Higher Education		
Bachelor (Ordinary)	Brak możliwości kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych bez nostryfikacji. Możliwość zaliczenia okresu studiów na poczet studiów pierwszego stopnia.	Nostryfikacja
Bachelor with Honours	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
Master	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Nostryfikacja
Doctor of Philosophy	Nostryfikacja	Nostryfikacja